

ISLANDSKÉ

GEJZÍRY

Islandské gejzíry

⊕ Island

⊕ Horké prameny a gejzíry

⊕ Jak se rodí gejzír

⊕ Obrovský Gejsir

⊕ Gejzír Strokkur

ISLAND

(ostrov ledu a ohně)

Asi před 65 miliony let se zemská kůra mezi Grónskem a Skandinávií prolomila a začala nahoru vytlačovat magma, žhavou lávu z nitra země. V moři láva ztuhla a proměnila se v ohromné masy hmoty.

Tato hmota neustále narůstala , až se zhruba před 16 miliony let vynořil zpod mořské hladiny celý sopečný ostrov. Za obrovského syčení, dýmu a chrlení ohně se tak zrodil Island. Mocné pohyby zemské kůry, které způsobily její průlom, se však ještě neuklidnily a jsou příčinou velkých přírodních katastrof a jevů na ostrově.

- ▶ Island má nejvíce horkých pramenů na světě. Většina měst se vytápí horkými i podzemními vodami.
- ▶ Podnebí je zde velmi chladné
  - ▶ Leden: 0°C, Červenec: 11°C
- ▶ Hlavní město: Reykjavík
- ▶ Rozloha: 102 891 km² (24 030 km² větší než ČR)
- ▶ Obyvatelstvo: 269 000 (řídce osídlen)
- ▶ Úřední jazyk : Islandština

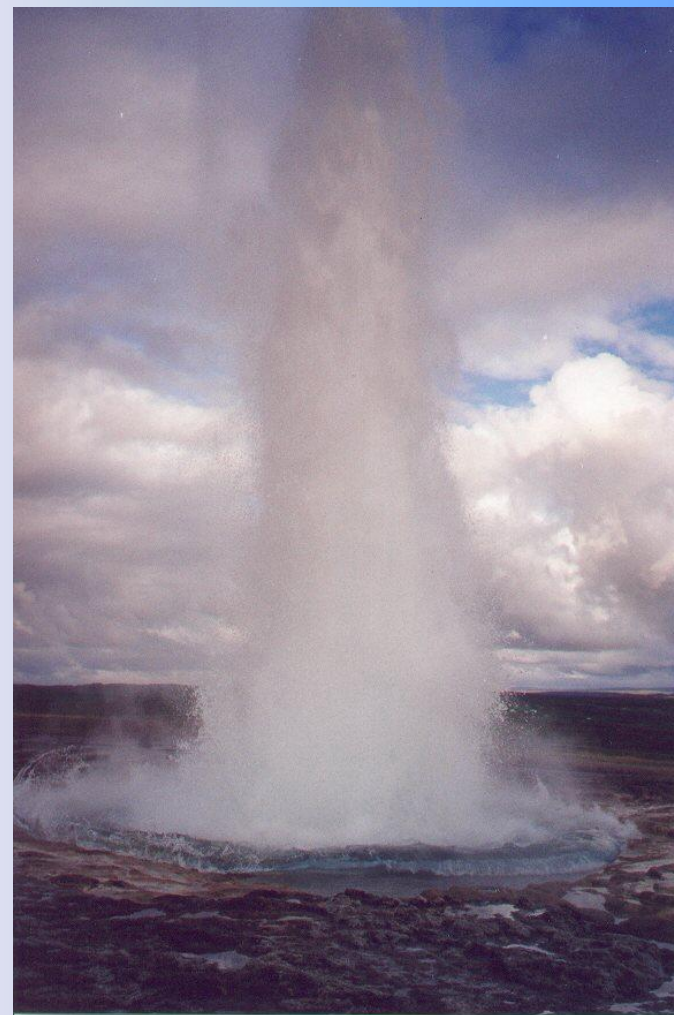

Horké prameny a gejzíry

Horké prameny a gejzíry mají z geologického hlediska podobný původ. Avšak zatímco počet horkých pramenů na planetě sahá do tisíců, o něco vzácnějších gejzírů je na světě pouhých 700. Z toho tři sta v americkém Yellowstonském parku.

Na gejzírech je něco fascinujícího. Možná skutečnost, že gejzíry, stejně jako horké prameny pro nás ohřívá samotné nitro Země. V těch se s rozkoší koupali už viktoriánští šlechtici a pevně věřili v jejich léčivé a povzbuzující účinky. Lákavou turistickou atrakcí, která vábí desítky tisíc lidí, však nejsou horké prameny, ale skutečné gejzíry.

JAK SE RODÍ GEJZÍR

Vznik gejzíru vyžaduje speciální podmínky. Jednou z nich jsou vydatné zásoby podzemní vody. Vedle toho je nutný intenzivní zdroj tepla a navíc musí mít voda možnost dostat se na povrch.

Gejzíry proto nejčastěji vznikají v místech sopečné činnosti.

Než vznikne gejzír, trvá to velmi dlouho. Nejdříve musí voda prosáknout z povrchu hluboko do země a shromáždit se v místech, kde zemské magma vyhřívá horniny na vysoké teploty. Voda se musí ohřát nad sto stupňů Celsia. Část se mění v páru a prudce zvětšuje svůj objem. Pára tlačí na vřelou vodu, která se ještě v páru neproměnila, ale zůstává pod ní. Část páry pak spolu s horkou vodou doslova exploduje na povrch.

Výbuch gejzíru

Obrovský Gejsir

Tahle geotermální záležitost dala jméno všem podobným přírodním zařízením na celém světě. Obrovský Gejsir sice už pravidelně pravidelně nestříká, ale ve svých slavných dobách dokázal vyrazit sloup páry a horké vody až do výše 40 - 50 metrů.

V posledních letech stříká už jen jednou v roce, v červnu nebo v červenci. To se vždy sejdou spousty lidí, do Geysiru vhodí 40 kg mýdla, pak 5 - 6 hodin čekají, aby nakonec byli svědky jedinečné ukázky geotermální aktivity. Sloup vařící páry poté sahá do výšky 16-ti poschod'ové budovy.

FOTKY největšího gejzíru na Islandu

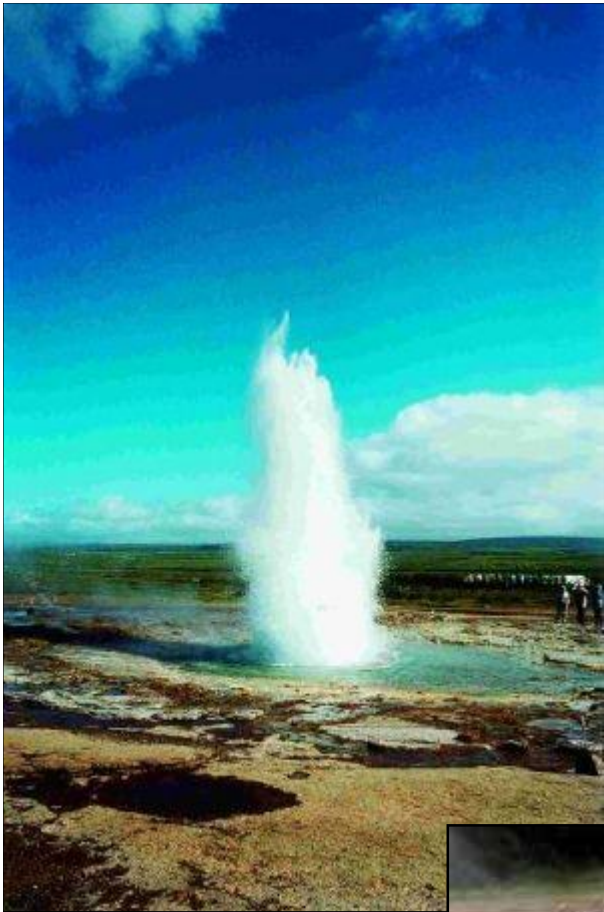
Strokkur

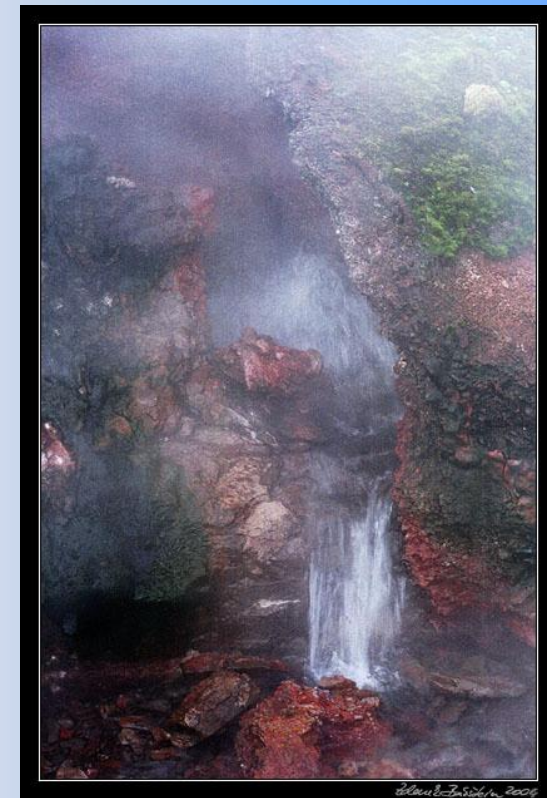
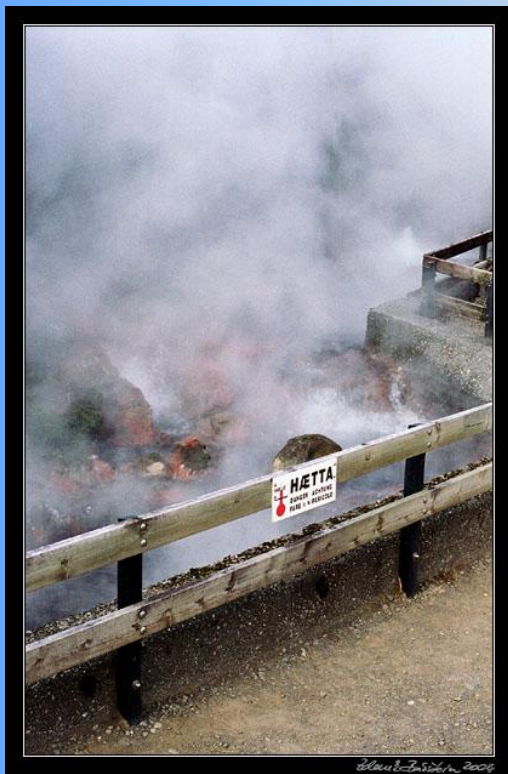
Dosud nejaktivnějším a tedy nejvíce navštěvovaným gejzírem na Islandu je nyní gejzír Strokkur, který leží 150 m od Velkého gejzíru.

Gejzír chrlí každých deset minut vodu a páru o teplotě 97°C až do výšky 30m.

Na ostrově je gejzírů dohromady asi třicet, ale gejzír Strokkur je z nich údajně nejzajímavější.

Pramen Deildartunguhver je největší na ostrově Island a pravděpodobně i na celé zeměkouli.

Klára Čapková & Michaela Kalinová